# РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (осми състав)

3 февруари 2011 година *

По дело T-584/08

**Cantiere navale De Poli SpA,** установено във Венеция (Италия), за което първоначално се явяват адв. A. Abate и адв. R. Longanesi Cattani, а впоследствие адв. Abate и адв. A. Franchi, avocats,

жалбоподател,

срещу

**Европейска комисия,** за която се явяват г-жа E. Righini, г-н C. Urraca Caviedes и г-н V. Di Bucci, в качеството на представители,

ответник,

* Език на производството: италиански.

с предмет искане за отмяна на Решение 2010/38/ЕО на Комисията от 21 октомври 2008 г. относно държавна помощ C 20/08 (ex N 62/08), която Италия възнамерява да приведе в действие като изменение на схема № 59/04 относно временния защитен механизъм за корабостроене (ОВ L 17, 2010 г., стр. 50),

ОБЩИЯТ СЪД (осми състав),

състоящ се от: г-жа M. E. Martins Ribeiro, председател, г-н S. Papasavvas и г-н N. Wahl (докладчик), съдии,

секретар: г-н N. Rosner, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 16 юни 2010 г.,

постанови настоящото

**Решение**

**Правна уредба**

1 Член 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88 ЕО] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

[…]

б) „съществуваща помощ“ означава:

i) […] всяка помощ, която съществува в съответната държава членка преди влизането в сила на Договора, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които са били въведени в действие преди и продължават да се прилагат след влизането в сила на Договора;

ii) разрешена помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които са били разрешени от Комисията или от Съвета;

[…]

v) помощ, която се счита за съществуваща помощ поради това, че може да се установи, че в момента на въвеждането ѝ в действие не е представлявала помощ и в последствие е станала помощ поради еволюцията на Общия пазар и без да е била изменяна от държавата членка. Когато определени мерки са станали помощ след либерализирането на дадена дейност от правото на Общността, такива мерки не се считат за съществуваща помощ след датата, определена за либерализиране;

в) „нова помощ“ означава всяка помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които не са съществуваща помощ, включително измененията на съществуваща помощ;

[…]“.

2 Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането [на] Регламент (ЕО) № 659/1999 (ОВ L 140, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 2, стр. 42) предвижда следното в член 4, параграф 1:

„За целите на член 1, буква в) от Регламент [...] № 659/1999 [изменение] на съществуваща помощ означава всякакво изменение, различно от промени от чисто формален или административен характер, което не оказва влияние върху оценката на съвместимостта на мярката за помощ с общия пазар. Увеличение на първоначалния бюджет на дадена съществуваща схема за помощ до 20 % няма да се счита за [изменение] на съществуваща помощ“.

3 На основание член 87, параграф 3, буква д) ЕО Съветът приема Регламент (ЕО) № 1177/2002 от 27 юни 2002 година относно временния защитен механизъм за корабостроенето (ОВ L 172, стр. 1). С посочения регламент се разрешава този механизъм, за да се подпомогнат корабостроителните предприятия на Общността, претърпели тежки вреди в резултат на нелоялната конкуренция от страна на намиращите се в Корея корабостроителни предприятия (съображение 3 от Регламента). Член 2, параграфи 2 и 3 от същия регламент уточнява, че преките помощи за някои договори за строеж на кораби могат да се приемат за съвместими с общия пазар, ако не надвишават 6 % от стойността на договора и ако разглежданият пазарен сегмент е претърпял тежки вреди поради корейската нелоялна конкуренция.

4 Член 3 от Регламент №1177/2002 поставя предоставянето на помощта в зависимост от уведомяването на Комисията за нея съгласно член 88 ЕО, като последната трябва да разгледа уведомлението и да приеме решение във връзка с него в съответствие с Регламент № 659/1999.

5 Член 2, параграф 4, както и членове 4 и 5 от Регламент № 1177/2002 гласят следното:

*„Член 2*

[…]

4. Настоящият регламент не се прилага по отношение на кораб, доставен повече от три години след подписването на окончателния договор. Комисията обаче може да продължи този тригодишен срок, когато това е обосновано от техническата сложност на съответния проект за строеж на кораби или от забавяне вследствие на неочаквани, значителни и оправдани смущения на работния план на корабостроителница поради изключителни, непредвидими и външни за предприятието обстоятелства.

[…]

*Член 4*

Настоящият регламент се прилага за окончателните договори, подписани от датата на влизането му в сила до изтичането на срока му на действие с изключение на окончателните договори, подписани преди Общността да оповести в *Официален вестник на Европейските общности*, че е започнала процедура за уреждане на спорове срещу Корея като е поискала провеждането на консултации съгласно Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове на Световната търговска организация и на окончателните договори, подписани най-рано след изтичането на едномесечен срок от публикуването от Комисията в *Официален вестник на Европейските общности* на съобщението за прекратяване или спиране на посочената процедура за уреждане на спорове с мотива, че според Общността одобреният протокол действително е изпълнен.

*Член 5*

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности* и се прилага до 31 март 2004 г.

[…]“. [неофициален превод]

6 С Регламент (ЕО) № 502/2004 на Съвета от 11 март 2004 година за изменение на Регламент № 1177/2002 (ОВ L 81, стр. 6) срокът на действие на Регламент № 1177/2002, предвиден в член 5 от този регламент, е продължен до 31 март 2005 г.

**Обстоятелства, предхождащи спора**

7 Жалбоподателят, Cantiere navale De Poli SpA, извършва дейност като корабостроително предприятие, намиращо се във Венеция (Италия).

8 На 15 януари 2004 г. Италианската република отправя уведомление за схема за помощи, с която възнамерява да приложи Регламент № 1177/2002 посредством член 4, параграф 153 от legge n° 350 su disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2004) [Закон № 350 относно разпоредбите за формирането на годишния и многогодишния бюджет на държавата (Закон за бюджета за 2004 г.)] от 24 декември 2003 г. (редовна притурка към GURI, бр. 299 от 27 декември 2003 г., наричан по-нататък „Закон № 350/2003“) — разпоредба, която уточнява следното:

„За да бъде възможно прилагането на [Регламент № 1177/2002], за 2004 г. се отпуска сумата от 10 милиона евро. Редът и условията за предоставяне на помощта се определят с декрет на министъра на инфраструктурата и транспорта. Действието на разпоредбите от настоящата точка зависи от предварителното им одобрение от [Комисията] в съответствие с член 88, параграф 3 [ЕО]“.

9 С решение от 19 май 2004 г., касаещо схема за помощи N 59/2004 относно временния защитен механизъм за корабостроенето, за което е отправено уведомление с референтен номер C (2004) 1807 (наричано по-нататък „решение за одобряване

от 2004 г.“), Комисията одобрява схемата, за която е отправено уведомление, като приема, че тя е съобразена с разпоредбите на Регламент № 1177/2002 и е съвместима с общия пазар (наричана по-нататък „схема от 2004 г.“).

10 Като счита, че първоначално разпределената сума в размер на 10 милиона евро не е достатъчна, за да покрие всички искания за предоставяне на помощ, подадени преди изтичането на срока на действие на Регламент № 1177/2002, изменен с Регламент № 502/2004, на 1 февруари 2008 г. Италианската република уведомява Комисията за намерението си с член 2, параграф 206 от legge n° 244 su disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2008) [Закон № 244 относно разпоредбите за формирането на годишния и многогодишния бюджет на държавата (Закон за бюджета за 2008 г.)] от 24 декември 2007 г. (редовна притурка на GURI, бр. 300 от 28 декември 2007 г.), наричан по-нататък „Закон № 244/2007“, допълнителна сума от 10 милиона евро към бюджета, предвиден за схемата от 2004 г. (наричана по-нататък „мярката, за която е отправено уведомление“).

11 С писмо от 30 април 2008 г. Комисията уведомява Италианската република за решението си да започне срещу нея предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура във връзка с мярката, за която е отправено уведомление. Освен това решението за откриване на процедурата е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* (ОВ C 140, 2008 г., стр. 20). Комисията приканва всички заинтересувани страни да представят становищата си в едномесечен срок от датата на публикуването. С писмо от 12 септември 2008 г. жалбоподателят представя становището си, което Комисията не вземе предвид, тъй като счита, че е представено след изтичането на срока.

12 На 21 октомври 2008 г. Комисията приема Решение 2010/38/ЕО относно държавна помощ C 20/08 (ex N 62/08), която Италия възнамерява да приведе в действие като изменение на схема N 59/04 относно временния защитен механизъм за корабостроене (ОВ L 17, 2010 г., стр. 50) (наричано по-нататък „обжалваното решение“), член 1 от което гласи:

„Държавната помощ, която Италия възнамерява да приведе в действие като изменение на схема N 59/04 относно временния защитен механизъм за корабостроене[то], което съставлява увеличение [на бюджета на схемата от 2004 г.] от 10 млн. [евро], е несъвместима с общия пазар.

Поради това не се разрешава привеждането в действие на помощта“.

13 В обжалваното решение Комисията приема, че мярката, за която е отправено уведомление, представлява нова помощ по смисъла на член 1, буква в) от Регламент № 659/1999 и член 4 от Регламент № 794/2004, както и че тази помощ не може да се счита за съвместима с общия пазар, тъй като Регламент № 1177/2002 вече не е в сила и следователно не може да бъде правно основание за преценката на мярката, за която е отправено уведомление. Комисията уточнява също, че посочената мярка не може да се счита за съвместима с общия пазар въз основа на Рамката за държавната помощ за корабостроене (ОВ C 317, 2003 г., стр. 11), нито пък въз основа на която и да било друга разпоредба в областта на държавните помощи.

14 Освен това Комисията посочва, че след влизането в сила на Регламент № 1177/2002 Република Корея поставя пред органа за уреждане на спорове (ОУС) на Световната търговска организация (СТО) въпроса за законосъобразността на посочения регламент с оглед на правилата на СТО. На 22 април 2005 г. създадена от ОУС експертна група публикувала доклад, в който се стига до извода, че Регламент № 1177/2002, който е в сила при отнасянето на спора от Република Корея до СТО, и различни национални схеми, прилагащи посочения регламент, нарушават някои правила на СТО. На 20 юни 2005 г. ОУС приел доклада на експертната група, в който на Общността се препоръчва да приведе Регламент № 1177/2002 и прилагащите го национални схеми в съответствие със задълженията ѝ по сключените в рамките на СТО споразумения.

**Производство и искания на страните**

15 На 30 декември 2008 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

16 Жалбоподателят иска от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

17 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

18 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (осми състав) решава да започне устната фаза на производството и в рамките на предвидените в член 64 от Процедурния правилник процесуално-организационни действия приканва страните да се произнесат относно това доколко е уместно настоящото дело да се съедини с дело T-3/09, по което е подадена жалба със същия предмет от Италианската република. След получаване на становищата на страните, които не правят никакви възражения, тези дела са съединени с определение на председателя на осми състав от 2 юни 2010 г. за нуждите на устната фаза на производството в съответствие с член 50 от Процедурния правилник.

19 В съдебното заседание от 16 юни 2010 г. се провеждат устните състезания между страните и са изслушани техните отговори на поставените от Общия съд въпроси.

**От правна страна**

20 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят изтъква пет правни основания, изведени съответно от нарушението на Регламент № 1177/2002, от погрешната преценка на мярката, за която е отправено уведомление, от неотносимостта на препоръката на ОУС от 20 юни 2005 г., от нарушението на член 253 ЕО и от нарушение на принципите на добра администрация, на състезателното начало и на спазването на правото на защита.

*По първото правно основание, изведено от нарушението на Регламент № 1177/2002, на член 253 ЕО и на принципите на равно третиране и на защита на оправданите правни очаквания*

Доводи на страните

21 В рамките на това правно основание жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила принципите, които уреждат прилагането на правна норма във времето. Комисията объркала периода, през който Регламент № 1177/2002 бил в сила, с този, през който се прилагал посоченият регламент. Всъщност Комисията била длъжна да прилага този регламент по отношение на положенията, съществуващи преди датата, на която изтича неговият срок на действие, а именно 31 март 2005 г., доколкото тези положения са възникнали законно в периода, през който

Регламент № 1177/2002 е бил в сила. При тези условия жалбоподателят посочва, че съображение 34 от обжалваното решение е опорочено от липса на мотиви. Жалбоподателят се позовава също на член 4 от Регламент № 1177/2002 и на Решение C (2008) 4356 на Комисията от 8 август 2008 г. относно помощи N 68/2008 и N 69/2008 — Италия (продължаване на тригодишния срок за доставката на танкери, построени от корабостроителницата Giacalone), в което Комисията приложила Регламент № 1177/2002 след 31 март 2005 г.

22 Освен това жалбоподателят твърди, че в обжалваното решение Комисията е нарушила принципа на равно третиране, тъй като предприятията, лишени от възможността да се ползват от посочената в това решение схема за помощи, са сключили съответните си договори за продажба в същата икономическа обстановка и при действието на същите законови и подзаконови разпоредби, а именно преди 31 март 2005 г., за да се справят с нелоялната конкуренция от страна на корейски предприятия като предприятията, които са се ползвали от схемата за помощи в резултат на решението за одобряване от 2004 г. Единствената разлика между тези оператори била, че след 31 март 2005 г. поради изисквания, свързани с бюджета, италианското правителство извършило рефинансиране на схемата от 2004 г.

23 Комисията нарушила също принципа за защита на оправданите правни очаквания, като произволно предположила, че отправеното за мярката уведомление било просрочено. При положение че Регламент № 1177/2002 не съдържа никакъв срок, в който следва да се отправят уведомленията за мерки за предоставяне на помощи, и като се има предвид фактът, че сключените от жалбоподателя преди 31 март 2005 г. договори отговарят на предвидените в посочения Регламент материалноправни условия, Комисията не би могла да откаже да одобри мярката, за която е отправено уведомление, без да се засегнат оправданите правни очаквания на жалбоподателя.

24 Жалбоподателят отбелязва също, че Комисията не е указала как да се съвместят постигането на целите на Регламент № 1177/2002 и фактическата невъзможност на италианското правителство в деня, в който изтича срокът на действие на посочения регламент, да отправи уведомление за помощите, свързани с договори,

за които не му е известно на коя дата ще бъдат сключени и с които следователно не може да бъде запознато, тъй като в Регламент № 1177/2002 се предвижда правото те да се сключват до 31 март 2005 г.

25 От друга страна, жалбоподателят посочва, че нито предвидената в Договора система за контрол на държавните помощи, нито Регламент № 1177/2002 предвиждат срок, в който трябва да се отправят уведомленията за мерките за предоставяне на помощи на основание член 88, параграф 3 ЕО.

26 Всъщност по силата на принципа на субсидиарност само италианските власти можели да изберат датата, на която да се отправи уведомление за мярка за предоставяне на помощ в зависимост от това кога ще разберат какъв бюджет се изисква за прилагането на Регламент № 1177/2002 и с оглед на обичайно предвидените бюджетни процедури. Оказвало се, че Комисията е допуснала явна грешка, като не е разграничила датата, на която изтича срокът на действие на Регламент № 1177/2002, тоест 31 март 2005 г., от срока, с който разполагат държавите членки, за да предвидят финансирането на схема за помощи, и е приела, че тази дата съвпада с посочения срок.

27 Комисията иска това правно основание да бъде отхвърлено.

Съображения на Общия съд

28 Най-напред, що се отнася до твърдението за нарушение, изведено от това, че съображение 34 от обжалваното решение било опорочено от липсата на мотиви, е уместно да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика изискваните от член 253 ЕО мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която го издава, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално

в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други пряко и лично засегнати от акта лица могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 230 ЕО следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. Решение на Съда от 1 юли 2008 г. по дело Chronopost/UFEX и др., C-341/06 P и C-342/06 P, Сборник, стр. I-4777, точка 88 и цитираната съдебна практика).

29 В конкретния случай в съображения 33 и 34 от обжалваното съдебно решение Комисията изяснява причините, поради които счита, че съдебната практика, на която се позовава италианското правителство, не е относима, за да се реши дали са налице оправдани правни очаквания от страна на италианското правителство по отношение на съвместимостта на мярката, за която е отправено уведомление, с общия пазар.

30 Мотивите, за които се твърди, че липсват, се съдържат в съображения 11, 25 и 26 от обжалваното решение, където се излагат причините, поради които Комисията приема, че Регламент № 1177/2002 не е приложим по отношение на мярката, за която е отправено уведомление, а именно поради факта че този регламент вече не е в сила.

31 По-нататък, що се отнася до правилността на възприетия от Комисията подход, няма съмнение, че в обжалваното решение Комисията стига до извода, че Регламент № 1177/2002 не може да служи за правно основание при преценката на мярката, за която е отправено уведомление, тъй като срокът му на действие е изтекъл на 31 март 2005 г. (съображения 11, 25 и 26 от обжалваното решение).

32 Що се отнася до прилагането на правна норма във времето при липсата на преходни разпоредби, в конкретния случай е важно да се направи разграничение между нормите относно компетентността и материалноправните норми.

33 Що се отнася до нормите, уреждащи компетентността на институциите на Европейския съюз, от съдебната практика следва, че разпоредбата, която представлява правното основание на даден акт и оправомощава институцията на Съюза да приеме въпросния акт, трябва да бъде в сила към момента на неговото приемане (вж. в този смисъл Решение на Съда от 4 април 2000 г. по дело Комисия/Съвет, C-269/97, Recueil, стр. I-2257, точка 45).

34 В настоящия случай член 88 ЕО представлява правното основание, което предоставя на Комисията компетентност за приемане на решения в областта на държавните помощи и което от 1968 г. нататък трайно я оправомощава да се произнася относно съвместимостта с оглед на член 87 ЕО на мерките за държавна помощ с общия пазар.

35 Що се отнася до материалноправните норми, от влизането си в сила те уреждат всички бъдещи последици от положения, възникнали при действието на поранната правна уредба. Следователно материалноправните разпоредби не се прилагат по отношение на последици, възникнали преди влизането им в сила, освен ако не са изпълнени изключителните условия за обратно действие (вж. в този смисъл Решение на Съда от 14 април 1970 г. по дело Brock, 68/69, Recueil, стр. 171, точка 6, Решение на Съда от 29 януари 2002 г. по дело Pokrzeptowicz-Meyer, C-162/00, Recueil, стр. I-1049, точка 49 и Решение на Съда от 24 септември 2002 г. по дело Falck и Acciaierie di Bolzano/Комисия, C-74/00 P и C-75/00 P, Recueil, стр. I-7869, точка 119, Решение на Общия съд от 14 февруари 2007 г. по дело Simões Dos Santos/СХВП, T-435/04, Сборник СПС, стр. I-A-2-61 и II-A-2-427, точка 100 и Решение на Общия съд от 12 септември 2007 г. по дело González y Díez/Комисия, T-25/04, Сборник, стр. II-3121, точка 70).

36 Що се отнася до помощите, за които е отправено уведомление, но не са изплатени, в рамките на системата на Съюза за контрол върху държавните помощи датата, на която настъпват последиците от предвидената помощ, съвпада с момента, в който Комисията приема решение относно съвместимостта на посочената помощ с общия пазар. Всъщност нормите, принципите и критериите за преценка на съвместимостта на държавните помощи, които са в сила към момента на приемане на решението на Комисията, по принцип могат да се считат за по-приспособени към конкурентната среда (Решение на Съда от 11 декември 2008 г. по дело Комисия/Freistaat Sachsen, C-334/07 P, Сборник, стр. I-9465,

точки 50—53). Това се дължи на факта, че разглежданата помощ води до действителни предимства или неблагоприятни последици на общия пазар най-рано на датата, на която Комисията решава дали да я разреши.

37 За сметка на това за незаконосъобразно предоставените помощи, за които не е отправено предварително уведомление, са приложими материалноправните правила в сила към момента на изплащане на помощта, тъй като предимствата или неблагоприятните последици, до които води тази помощ, се проявяват през периода, по време на който е платена въпросната помощ (Решение на Общия съд от 15 април 2008 г. по дело SIDE/Комисия, T-348/04, Сборник, стр. II-625, точки 58—60).

38 Следователно в настоящия случай Комисията не може да бъде упреквана за това, че не е приложила Регламент № 1177/2002, тъй като за предвидената помощ е отправено уведомление, но тя не е била изплатена. Всъщност действителните предимства и неблагоприятни последици на мярката, за която е отправено уведомление, не могат да се проявят в общия пазар преди приемането на обжалваното решение, което е след изтичането на срока на действие на Регламент № 1177/2002, а именно 31 март 2005 г.

39 Доводът, че член 4 от Регламент № 1177/2002 предвижда, че последният се прилага за договорите, сключени преди 31 март 2005 г., не обезсилва извода, че Регламент № 1177/2002 не е приложим по отношение на мярката, за която е отправено уведомление. Всъщност член 4 от Регламент № 1177/2002, подобно на член 2 от този регламент, уточнява фактическите условия, които трябва да се изпълнят, за да може Комисията въз основа на този регламент да вземе решение, с което разглежданата помощ се обявява за съвместима с общия пазар. Приложението на посочения регламент във времето обаче се урежда от член 5 от него и от принципите, изложени в точки 33—36 по-горе.

40 Несъмнено обстоятелството, че по отношение на помощ, за която е отправено уведомление, но не е изплатена, датата, която определя приложимите материалноправни норми, съвпада с приемането на решение на Комисията относно съвместимостта на посочената помощ, създава възможност за тази институция, като промени срока на разглеждане на мярката, за която е отправено

уведомление, да предизвика прилагането на материалноправна норма, влязла в сила след уведомяването на Комисията за посочената мярка. Тази хипотеза, която впрочем не е налице в настоящия случай, тъй като мярката, за която е отправено уведомление, е приета след изтичането на срока на действие на Регламент № 1177/2002, не може обаче да обоснове изключение от принципа, съгласно който новите материалноправни норми уреждат от влизането си в сила всички бъдещи последици от положенията, възникнали при действието на по-ранните норми.

41 В това отношение е важно да се посочи, че възможността на Комисията да избере приложението било на новата, било на по-ранната норма е ограничена и се компенсира, от една страна, от факта, че държавите членки имат дискреционни правомощия по отношение на датата, на която подават уведомление за мерките, и от друга страна, от факта, че член 4 от Регламент № 659/1999 приканва Комисията в съответствие с принципа на добро управление да действа с необходимата грижа (вж. в този смисъл и по аналогия Решение на Общия съд от 18 ноември 2004 г. по дело Ferriere Nord/Комисия, T-176/01, Recueil, стр II-3931, точка 62 и цитираната съдебна практика).

42 Обстоятелството, че за да се ползват от прилагането на Регламент № 1177/2002, държавите членки са били задължени да отправят уведомления за предвидените мерки за помощ преди изтичането на срока на действие на посочения регламент и преди да са подписани договорите, отговарящи на условията за предоставяне на помощ, не би могло да постави под въпрос прилагането към системата на Съюза за контрол на държавните помощи на принципите, уреждащи приложението във времето на материалноправните норми. Всъщност за системата за предварителен контрол върху мерките за държавни помощи е характерно, че уведомленията трябва непременно да съдържат предвиждания относно общия размер на предвидените помощи. Това важи с особена сила за мярка относно операционни помощи като разглежданите в конкретния случай.

43 Освен това твърдението, че Комисията е приложила Регламент № 1177/2002 след 31 март 2005 г., за да одобри искане за продължаване на срока за доставка, не обезсилва и извода, че Регламент № 1177/2002 не е бил приложим по отношение на мярката, за която е отправено уведомление. От една страна, е важно да се посочи, че начинът, по който Комисията тълкува и прилага правна норма,

в никакъв случай не може да обвърже Общия съд. От друга страна, следва да се приеме за установено, че обратно на разглеждания случай, решението, на което се позовава жалбоподателят (вж. точка 21 по-горе), се отнася за положение, чиято правна уредба е окончателно установена преди 31 март 2005 г. чрез решението за одобряване от 2004 г.

44 Що се отнася до довода, изведен от нарушението на принципа на равно третиране, важно е да се подчертае, че той е явно несъстоятелен. Всъщност обстоятелството, че Регламент № 1177/2002 не се прилага по отношение на мярката, за която е отправено уведомление, не произтича от упражняване на свобода на преценка. Следователно причината, поради която договорите, предмет на мярката, за която е отправено уведомление, не се ползват от помощи въз основа на Регламент № 1177/2002, е свързана единствено с временния характер на този регламент и с факта, че Италианската република не е отправила уведомление за разглежданата мярка, така че Комисията да може да вземе решение преди изтичането на срока на действие на посочения регламент.

45 Що се отнася до твърдението на жалбоподателя, че Комисията нарушила принципа на защита на оправданите правни очаквания, необходимо е да се посочи, че Регламент № 1177/2002 не съдържа нито разпоредби, освобождаващи държавите членки от задължението им за уведомяване съгласно член 88, параграф 3 ЕО, нито разпоредби, изменящи определението на свързаните с него понятия, като например понятието за изменение на съществуваща помощ. Напротив, този регламент обвързва прилагането си със спазването на разпоредбите на член 88 ЕО и на Регламент № 659/1999. Следователно решението за одобряване от 2004 г., което се основава на Регламент № 1177/2002, не може по никакъв начин да създаде оправдани правни очаквания, надхвърлящи изрично изложеното в посоченото решение, а именно разрешението за предоставяне от Италианската република на помощи с общ размер от 10 милиона евро.

46 С оглед на всичко изложено по-горе и при липсата на преходни разпоредби, с които се разширява приложното поле на Регламент № 1177/2002 във времето, първото правно основание следва да се отхвърли изцяло.

*По второто правно основание, изведено от погрешна преценка на мярката, за която е отправено уведомление*

Доводи на страните

47 Жалбоподателят твърди, на първо място, че Комисията не разполагала с никаква компетентност, за да разгледа съвместимостта на мярката, за която е отправено уведомление, с общия пазар, тъй като това изискване за съвместимост не се поставя в Регламент № 1177/2002. Всъщност според него този регламент е приет в резултат от съществуващо на пазара неотложно положение, което е единствено от компетентността на Съвета по силата на член 87, параграф 3, буква д) ЕО.

48 В това отношение той твърди, че ролята на Комисията при преценката за съвместимостта на мерките за помощ с оглед на установения от Съвета по силата на член 87, параграф 3, буква д) ЕО дерогационен режим се свежда до проверката за това дали са спазени посочените от Съвета условия, като в разглеждания случай те били спазени.

49 На второ място жалбоподателят твърди, че Комисията погрешно се основава на член 4, параграф 2, от Регламент № 794/2004, за да стигне до извода, че мярката, за която е отправено уведомление, е нова мярка. В това отношение той посочва, че Регламент № 1177/2002 представлява норма от по-висок ранг в сравнение с Регламент № 794/2004. Поради това последният не можел да ограничи прилагането на Регламент № 1177/2002. Напротив, Регламент № 794/2004 трябвало да се тълкува с оглед на целта на Регламент № 1177/2002, която е да се подкрепят европейските корабостроителни предприятия, изправени пред корейската нелоялна конкуренция.

50 На трето място жалбоподателят оспорва основателността на съдържащия се в съображение 23 от обжалваното решение мотив, според който „увеличенията

на бюджета на одобрена схема (освен малките увеличения, които са под 20 %) [неизбежно влияят] върху конкуренцията, тъй като те дават възможност на държавите членки да предоставят по-голяма помощ от първоначално одобрената“. Според него мярката, за която е отправено уведомление, не би могла да повлияе върху конкуренцията, тъй като такива последици били настъпили порано, когато в резултат от приемането на Регламент № 1177/2002 до 2005 г. икономическите оператори сключили договори за кораби.

51 Според жалбоподателя обстоятелството, че корейските корабостроителни предприятия са могли да претърпят вреда, не е относимо, тъй като това обстоятелство представлява именно целта на Регламент № 1177/2002. Освен това мярката, за която е отправено уведомление, не предполагала действително увеличение на бюджета на „съществуваща помощ“, тъй като договорите, обхванати от мярката, за която е отправено уведомление, никога не са се ползвали от разглежданата схема за помощи.

52 На четвърто място жалбоподателят посочва, че предприетото от италианското правителство рефинансиране, тоест мярката, за която е отправено уведомление, трябва да се разглежда като пряка последица от Регламент № 502/2004, с който се продължава прилагането на Регламент № 1177/2002 и се създава необходимостта от рефинансиране. Следователно било погрешно да се смята, че мярката, за която е отправено уведомление, е нова схема, отделна от тази, за която се отнася решението за одобряване от 2004 г.

53 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

54 Що се отнася до довода на жалбоподателя, според който мярката, за която е отправено уведомление, не би могла да се отрази по какъвто и да било начин върху конкуренцията, Комисията оспорва неговата допустимост. Според Комисията в жалбата се сочи нарушение на член 4, параграф 2, буква а) от Регламент № 794/2004, докато в репликата се критикува липсата на риск от влияние върху конкуренцията и оттам на едно от изискванията на член 87, параграф 1 ЕО.

Следователно ставало въпрос за ново правно основание, което не отговаряло на член 44, параграф 1, буква в) във връзка с член 48, параграф 2 от Процедурния правилник.

Съображения на Общия съд

55 В самото начало следва да се отхвърли повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост. Всъщност, макар в жалбата си в подкрепа на настоящото правно основание жалбоподателят главно да твърди, че поради йерархията на разглежданите правни норми член 4, параграф 2 от Регламент № 794/2004 не може да се прилага спрямо мярката, за която е отправено уведомление, той излага и довода, че същата мярка не може да промени условията на конкуренция.

56 От това следва, че всички повдигнати от жалбоподателя в рамките на настоящото правно основание доводи трябва да се обявят за допустими.

57 Що се отнася до основателността на правното основание, в самото начало се налага да се отхвърли твърдението, че Регламент № 1177/2002 отнема на Комисията компетентността да разглежда съвместимостта на мярката, за която е отправено уведомление, с общия пазар.

58 На първо място, компетентността, с която се ползва Комисията в това отношение, е прогласена в Договора за ЕО и не може да бъде засегната от регламент.

59 На второ място, както беше прието при разглеждането на първото правно основание, Регламент № 1177/2002 не се прилага по отношение на мярката, за която е отправено уведомление.

60 На трето място, дори да се предположи, че Регламент № 1177/2002 намира приложение по отношение на мярката, за която е отправено уведомление, необходимо е да се отбележи, че Регламент № 1177/2002 се основава на член 87, параграф 3, буква д) ЕО. Следователно помощите, за които се отнася, представляват само една категория помощи, които „могат да се приемат“ „[з]а съвместими с общия пазар“. Впрочем член 2, параграф 1 от Регламент № 1177/2002 точно възпроизвежда този текст.

61 Следователно, въпреки че тези помощи могат да се приемат за съвместими с общия пазар, това не означава непременно, че те са съвместими с него (вж. в този смисъл Решение на Съда от 15 октомври 1996 г. по дело IJssel-Vliet, C-311/94, Recueil, стр. I-5023, точки 26-28).

62 Всъщност Комисията следва съгласно член 88, параграф 3 ЕО да провери дали тези помощи отговарят на всички условия, за да бъдат съвместими с общия пазар. Това е припомнено в член 3 от Регламент № 1177/2002, който изрично предвижда, че член 88 ЕО и Регламент № 659/1999 са приложими към разглежданите помощи.

63 От всички тези съображения относно компетентността на Комисията следва, че обратно на твърденията на жалбоподателя, в случая Комисията е компетентна, за да прецени съвместимостта на мярката, за която е отправено уведомление, с общия пазар и никаква правна норма не създава пречка тя да приложи Регламент № 794/2002.

64 Що се отнася до оспорването на квалификацията на мярката, за която е отправено уведомление, като нова помощ важно е да се напомни, че обхватът на понятието за изменение на съществуваща помощ зависи от правното основание

за съществуващата схема на помощи (Решение на Съда от 27 март 1984 г. по дело Комисия/Италия, 169/82, Recueil, стр. 1603, точки 9 и 10 и Решение на Общия съд от 30 януари 2002 г. по дело Keller и Keller Meccanica/Комисия, T-35/99, Recueil, стр. II-261, точки 61 и 62).

65 В случая Закон № 350/2003, в който се уточнява, че първоначалният бюджет на схемата за помощи възлиза на 10 милиона евро, е част от данните, предоставени за разглеждане от Италианската република на Комисията в рамките на процедурата, довела до приемане на решението за одобряване от 2004 г. От това следва, че приемането на Закон № 244/2007, с който се предвижда допълнително разпределяне за схемата от 2004 г. на средства в размер на 10 милиона евро, действително води до квалификация на мярката, за която е отправено уведомление, като нова помощ по смисъла на съдебната практика.

66 С цел изчерпателност следва да се напомни, че предпоставката, от която изхожда твърдението за нарушение на жалбоподателя, а именно че конкуренцията не може да бъде нарушена в момента на предоставяне на помощта, тъй като последиците за конкуренцията вечи са настъпили към момента на сключване на договорите през 2005 г. (вж. точка 50 по-горе), е погрешна, както вече беше посочено в точки 36—38 по-горе.

67 Накрая, доводът на жалбоподателя, че мярката, за която е отправено уведомление, не може да се разглежда като нова помощ, тъй като е пряка последица от Регламент № 502/2004, с който се продължава прилагането на Регламент № 1177/2002 и се поражда необходимост от рефинансиране на схемата от 2004 г., не е относим. Всъщност, въпреки че с Регламент № 502/2004 се продължава прилагането на Регламент № 1177/2002, той не въвежда никакво изключение от предвиденото в член 88, параграф 3 ЕО и в член 3 от Регламент № 1177/2002 задължение за уведомяване при измененията на помощи.

68 С оглед на всичко изложено по-горе второто правно основание също следва да се отхвърли като неоснователно.

*По третото правно основание, изведено от неотносимостта на препоръката на ОУС от 20 юни 2005 г.*

Доводи на страните

69 Жалбоподателят твърди по същество, че обжалваното решение е опорочено, тъй като в него погрешно се приема, че препоръката на ОУС от 20 юни 2005 г. е пречка за одобряване на мярката, за която е отправено уведомление. Всъщност позицията, възприета от Комисията в обжалваното решение, била равностойна на прилагане на препоръката на ОУС от 20 юни 2005 г. с обратно действие по отношение на подписаните преди 31 март 2005 г. договори, чиито страни имали оправдани правни очаквания, че Регламент № 1177/2002 ще бъде приложен спрямо тях. Препоръката на ОУС от 20 юни 2005 г. обаче не би трябвало да играе каквато и да било роля при разглеждането на мярката, за която е отправено уведомление, от Комисията.

70 Комисията иска правното основание да бъде отхвърлено.

Съображения на Общия съд

71 Следва да се приеме, че от съображение 26 от обжалваното решение е видно, че Комисията е счела мярката, за която е отправено уведомление, за несъвместима с общия пазар с оглед, от една страна, на факта, че срокът на действие на Регламент № 1177/2002 е изтекъл, и от друга страна, на факта, че не е налице друго правно основание, на което може да почива решение за несъвместимост.

72 В съображение 37 от обжалваното решение в отговор на изложения в съображение 35 от обжалваното решение довод на Италианската република Комисията посочва, че на 20 юли 2005 г. Общността е уведомила СТО за това, че срокът на

действие на Регламент № 1177/2002 е изтекъл на 31 март 2005 г., поради което държавите членки вече не могат да предоставят помощи въз основа на посочения регламент. В това отношение Комисията стига до извода, че известието до СТО представлява ангажимент на Общността към СТО да не прилага повече Регламент № 1177/2002.

73 Следователно от разглеждането на съображения 26 и 37 от обжалваното решение във връзка едно с друго става ясно, че според Комисията евентуалното одобряване на мярката, за която е отправено уведомление, би било както несъвместимо с общия пазар, така и в противоречие с ангажиментите на Общността към СТО, тъй изводът за несъвместимостта с общия пазар на мярката, за която е отправено уведомление, е отделна, самостоятелна и предварителна оценка по отношение на заключението относно отговорностите на Общността към СТО.

74 От това следва, че третото правно основание, изложено от жалбоподателя, не може да бъде уважено.

*По четвъртото правно основание, изведено от недостатъчните мотиви или липсата на мотиви*

Доводи на страните

75 С четвъртото си правно основание жалбоподателят посочва, на първо място, че съображение 25 от обжалваното решение е опорочено от липсата на мотиви, тъй

като то „като цяло се позовава на липсата на правно основание, позволяващо да се разреши [мярката, за която е отправено уведомление] като само посочва изтичането на срока на действие на Регламент [№ 1177/2002] на 31 март 2005 г.“ Според жалбоподателя към тези недостатъчни мотиви се прибавя и липсата на мотиви, доколкото обжалваното решение пропуска да разгледа съществуващата между Регламент № 1177/2002 и Регламент № 794/2004 връзка с оглед както на преследваните от Съвета цели, така и на йерархията на правните норми.

76 В репликата си жалбоподателят твърди, че съображения 19—24 от обжалваното решение са опорочени от липсата на мотиви, тъй като в тях не се разглежда нито връзката между мярката, за която е отправено уведомление, и Регламент № 1177/2002, нито тази между предоставянето на помощите и техните последици за конкуренцията през 2005 г.

77 Жалбоподателят поддържа също, че твърденията на Комисията, че на първо място, Регламент № 1177/2002 не представлява валидно правно основание при разглеждането на мярката, за която е отправено уведомление, на второ място, италианското правителство не е отправило уведомление за разглежданата мярка, докато Регламент № 1177/2002 е бил в сила, и на трето място, одобряването на мярката, за която е отправено уведомление, представлява нарушение на международните ангажименти на Общността, не са мотивирани.

78 Комисията посочва, че мотивите на обжалваното решение са достатъчни и подходящи, за да се проследи ясно начинът на разсъждение, следван при преценката на мярката, за която е отправено уведомление. От друга страна, тя смята, че доводите, изложени от жалбоподателя в неговата реплика, са недопустими, тъй като се отнасят до извода на Комисията, че мярката, за която е отправено уведомление, представлява нова помощ. Жалбоподателят обаче не критикувал в жалбата си този аспект от обжалваното решение.

Съображения на Общия съд

79 В самото начало следва да се отхвърли повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост, тъй като в жалбата си жалбоподателят изрично оспорва квалификацията на мярката, за която е отправено уведомление, като нова помощ. Следователно всички доводи, изложени от жалбоподателя в рамките на това правно основание, трябва да се приемат за допустими.

80 Що се отнася до твърдението за нарушение, насочено срещу съображение 25 от обжалваното решение, то трябва да се отхвърли като неоснователно. Разсъжденията на Комисията относно правната уредба, приложима по отношение на мярката, за която е отправено уведомление, както и относно нейната несъвместимост с общия пазар следват достатъчно ясно от съображения 11 и 25–35 от обжалваното решение.

81 Освен това като напълно лишени от основание следва да се отхвърлят доводите, че в обжалваното решение не се разглежда връзката между Регламент № 1177/2002, от една страна, и мярката, за която е отправено уведомление, и Регламент № 794/2004, от друга страна. Както беше установено по-горе, в обжалваното решение Комисията приема, че Регламент № 1177/2002 вече не е приложим и не е относим при разглеждането на мярката, за която е отправено уведомление. Поради това и с оглед на цитираната в точка 28 по-горе съдебна практика от Комисията не може да се изисква да изяснява допълнително как си е представяла съвместяването на регламент, разглеждан от нея като неприложим в конкретния случай, с правните норми, които възнамерява да прилага.

82 Що се отнася до твърдението за нарушение, изведено от твърдяното недостатъчно мотивиране на връзката между предоставянето на помощите и последиците от тях за конкуренцията през 2005 г., следва да се приеме за установено, че с него жалбоподателят в действителност оспорва само направената от Комисията квалификация на мярката, за която е отправено уведомление, като нова помощ. Както беше прието за установено в точки 63—66 по-горе, това твърдение за нарушение не може да бъде уважено.

83 Накрая, що се отнася до изложените в точка 77 по-горе три твърдения за нарушение, с оглед на съображения 26 и 34 от обжалваното решение следва да се приеме, че първите две са напълно лишени от основание, а третото е неотносимо.

84 Всъщност в съображения 26 и 34 от обжалваното решение Комисията обяснява, че в момента на приемане на обжалваното решение Регламент № 1177/2002 вече не е в сила, както и че съдебна практиката, цитирана от италианското правителство в съображение 33 от обжалваното решение, не е относима, за да се реши въпросът дали са налице оправдани правни очаквания от страна на италианските власти.

85 Що се отнася до последното твърдение за нарушение, следва да се напомни, че член 1 от обжалваното решение уточнява, че мярката, за която е отправено уведомление, не може да бъде приведена в действие, тъй като е несъвместима с общия пазар. Както следва от съображение 26 от обжалваното решение, като стига до извода, че мярката, за която е отправено уведомление, е несъвместима с общия пазар, Комисията изобщо не се основава на международния ангажимент на Общността. От това следва, че евентуална липса на мотиви, що се отнася до противопоставянето между международния ангажимент на Общността и мярката, за която е отправено уведомление, не би се отразила по никакъв начин върху разпоредителната част на обжалваното решение, поради което това твърдение за нарушение би трябвало да се обяви за неотносимо.

86 От всичко изложено по-горе следва, че четвъртото правно основание трябва да се отхвърли изцяло.

*По петото правно основание, изведено от нарушение на принципите на добра администрация, на състезателното начало и на спазване на правото на защита*

Доводи на страните

87 Жалбоподателят посочва, че като не е взела предвид неговото становище в хода на административното производство (вж. точка 11 по-горе), Комисията е нарушила принципите на добра администрация, на състезателното начало и на спазване на правото на защита.

88 Комисията иска правното основание да бъде отхвърлено.

Съображения на Общия съд

89 Общият съд смята, че като е публикувала през юни 2008 г. в *Официален вестник на Европейския съюз* решението си за започване на предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура и е поканила заинтересованите страни в едномесечен срок да представят становищата си относно мярката, за която е отправено уведомление, Комисията е изпълнила процесуалните си задължения по отношение на жалбоподателя (вж. в този смисъл, Решение по дело Falck и Acciaierie di Bolzano/Комисия, точка 35 по-горе, точки 80—84). Следователно с оглед на първото си задължение, което е било да приеме решение в разумен срок по отношение на Италианската република, Комисията не може да бъде критикувана за това, че не е взела предвид становището, представено от жалбоподателя повече от три месеца след изтичането на посочения срок.

90 Ето защо следва да се приеме, че петото правно основание също не е основателно.

91 Поради това жалбата трябва да се отхвърли в нейната цялост.

**По съдебните разноски**

92 Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателят е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (осми състав)

реши:

**1) Отхвърля жалбата.**

**2) Осъжда Cantiere navale De Poli SpA да заплати съдебните разноски.**

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Обявено в открито заседание в Люксембург на 3 февруари 2011 година.

Подписи